

Vaststellen Bijprotocol Amsterdam

Burgemeester en wethouders van Amsterdam

Brengen ter algemene kennis dat zij in hun vergadering van 9 juli 2019 hebben besloten:

1. Het Bijprotocol Amsterdam vast te stellen, met als hoofdlijnen:
  - a. Het onderscheid tussen twee categorieën van bijtincidenten;
  - b. De maatregelen die getroffen kunnen worden na een bijtincident.
2. In te stemmen met inwerkingtreding van het Bijprotocol Amsterdam met ingang van 1 oktober 2019 en met tweejaarlijkse evaluatie op die datum;
3. In te stemmen met de Nota van Beantwoording Inspraakreacties Bijprotocol Amsterdam;
4. In te stemmen met bijgevoegde brief waarmee de gemeenteraad wordt geïnformeerd over het bijprotocol.

Bijprotocol Amsterdam

1 Inleiding

De openbare ruimte in Amsterdam wordt gedeeld met veel mensen en dieren. Agressieve honden mogen geen gevaar vormen. Vanuit oogpunt van veiligheid en welzijn van mensen en dieren is het gewenst dat wordt ingegrepen bij gevaarlijke en agressieve honden. In de Agenda Dieren 2015-2018 vastgesteld door de gemeenteraad op 21 april 2016, is besloten dat een bijprotocol wordt opgesteld.

In de gemeente hebben meerdere bijtincidenten met honden plaatsgevonden. Het is gewenst om beleid vast te stellen waarin maatregelen worden beschreven die genomen worden bij bijtincidenten. Het aantal en de ernst van bijtincidenten in Amsterdam is niet duidelijk. Met de registratie van meldingen van bijtincidenten wordt het aantal bijtincidenten inzichtelijk gemaakt.

Voorliggend beleidsdocument, Bijprotocol Amsterdam (Bijprotocol), voorziet in hierin. Dit beleid vormt een uitwerking van de (college)bevoegdheid van artikel 5.15 (gevaarlijke of hinderlijke honden) Algemene Plaatselijke Verordening 2008 (APV).

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat bij overlast door honden zowel strafrechtelijk optreden mogelijk is door de politie/Openbaar Ministerie als bestuursrechtelijk optreden door de gemeente. Dit beleid ziet uitsluitend op de bestuursrechtelijke verantwoordelijkheden van de gemeente.

Daarnaast heeft de burgemeester de mogelijkheid om in onvoorziene acute situaties op te treden door middel van de lichte bevelsbevoegdheid als bedoeld in artikel 172 lid 3 Gemeentewet. Het spoedkarakter van die bevoegdheid verdraagt zich niet met het opstellen van beleid voor die bevoegdheid. Het beleid beperkt zich daarom tot de bestuursrechtelijke bevoegdheden van het college.

2 Doel

Het Bijprotocol beoogt duidelijkheid te geven over de wijze waarop wordt ingegrepen na een bijtincident of na een dreigend bijtincident. De maatregelen worden beschreven en met de registratie van incidenten kan het aantal incidenten inzichtelijk worden gemaakt. Hierbij wordt opgemerkt dat het Bijprotocol zich beperkt tot honden die (dreigen te) bijten. Dit betekent echter niet dat anderszins hinderlijke honden geen maatregel opgelegd kunnen krijgen als bedoeld in artikel 5.15 APV. In het Bijprotocol is vastgelegd hoe in het algemeen wordt ingegrepen bij bijtincidenten. De incidenten zijn veelal afhankelijk van de specifieke situatie en omstandigheden. In voorkomende gevallen kan het college afwijken van het algemene beleid. Het college kan hierbij zowel zwaardere maatregelen als lichtere maatregelen opleggen.

3 Bevoegd gezag

Het college van burgemeester en wethouders is, op grond van artikel 5.15 APV, bevoegd de eigenaar of houder van een hond te verbieden de hond uit te laten in openbaar gebied tenzij de hond kort is aangeliend of kort is aangeliend en gemuilkorfd als het college het gedrag van de hond hinderlijk of gevaarlijk acht en dit aan de eigenaar of houder van de hond is bekendgemaakt. De bevoegdheid te beslissen over de toepassing van artikel 5.15 APV is gemandateerd aan de politiechef van de regionale politie-eenheid Amsterdam en aan de teamleider van het team hondengeleiders van de regionale politie-eenheid Amsterdam. Het college blijft verantwoordelijk en houdt zeggenschap over de uitvoering. Waar in dit protocol de term 'politie' wordt gebruikt, dient dit gelezen te worden als politie die zich namens het college in mandaat met de uitvoering van artikel 5.15 APV bezighoudt.

Bij (dreigende) overtreding van het kortaanlijn- en/of muilkorfgebod van artikel 5.15 APV, heeft het college de mogelijkheid om een last onder bestuursdwang (LOB) of een last onder dwangsom (LOD) op te leggen op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), Titel 5.3. Deze bevoegdheid is niet gemandateerd aan de politie, maar zal worden opgenomen in het Bevoegdhedenbesluit ambtelijke organisatie.

4 Registratie en beoordeling

Bij een bijtincident met een hond kunnen inwoners of andere betrokkenen daarvan melding doen bij de politie via het algemene nummer 0900-8844.

De politie registreert de melding. In de registratie wordt tenminste vastgelegd:

- personalia eigenaar/houder
- personalia benadeelde partij
- personalia eventuele getuigen
- gegevens van de bijtende hond met vermelding van ras, chipnummer, roepnaam, kopie paspoort en/of stamboomgegevens;
- context van het bijtincident
- gegevens van slachtoffer
- aard en omvang van letsel en schade
- andere of 'oudere' meldingen

Het bijtincident wordt beoordeeld en gekwalificeerd. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in 'lichte' en 'ernstige' bijtincidenten.

4.1 Licht bijtincident

Er is sprake van een licht bijtincident als de hond een ander dier of persoon bijt, waarbij er bij het slachtoffer sprake is van gering letsel (bijvoorbeeld een kneuzing, bijpuntjes in de huid of in de kleding) en/of kortdurende pijn en niet dringend (dier)geneeskundige behandeling noodzakelijk is, of zou zijn geweest.

4.2 Ernstig bijtincident

Van een ernstig bijtincident is sprake als de hond een persoon of dier bijt of aanvalt, waarbij sprake is van meer dan gering letsel (aanhoudende pijn, bloedingen, wonden, ontstekingen) en (dier)geneeskundige behandeling is nodig of als er sprake is van meerdere bijtwonden met meer dan gering letsel.

5 Maatregelen

Na de registratie en beoordeling van een bijtincident zijn de volgende maatregelen mogelijk:

- a. **Waarschuwing**
De waarschuwing is geen besluit in de zin van de Awb en wordt mondeling gegeven en geregistreerd door de politie .
- b. **Kortaanlijn- en/of muilkorfgebod**
Het opleggen van een kortaanlijn- en/of muilkorfgebod op grond van 5.15 APV is een besluit in de zin van de Awb. Het wordt schriftelijk gegeven en geregistreerd door de politie .
- c. **Kortaanlijn- en/of muilkorfgebod met preventieve LOD/LOB**
In het bijzondere geval dat het zeer waarschijnlijk wordt geacht dat de eigenaar/houder zich niet aan het kortaanlijn- en/of muilkorfgebod zal houden, kan tegelijkertijd een preventieve last onder dwangsom of bestuursdwang worden opgelegd. Dit is een besluit in de zin van de Awb van het college, dat schriftelijke wordt gegeven op voorstel en in overleg met de politie. Het mandaat hiertoe zal worden opgenomen in het Bevoegdhedenbesluit ambtelijke organisatie.

Hieronder wordt toegelicht welke maatregel in welk geval genomen wordt. De incidenten zijn veelal afhankelijk van de specifieke situatie en omstandigheden. In voorkomende gevallen kan worden afgeweken van het algemene beleid, waarbij zowel zwaardere maatregelen als lichtere maatregelen kunnen worden opgelegd.

5.1 Waarschuwing

Als een incident beoordeeld wordt als een eerste licht bijtincident geeft de politie een mondelinge waarschuwing aan de eigenaar of houder van de hond. Bij deze waarschuwing wordt aan de eigenaar of houder van de hond medegedeeld dat het gedrag van de hond niet acceptabel is. Voorts wordt de eigenaar of houder van de hond gewezen op mogelijke maatregelen die hij/zij zou kunnen nemen om een volgend incident te voorkomen, zoals bijvoorbeeld:

- De hond aan te lijnen en te muilkorven in openbaar gebied,
- Veiligheidsmaatregelen in en rond de woning zodat voorkomen wordt dat de hond zonder begeleiding het huis of de tuin kan verlaten;
- Het raadplegen van een gedragsdeskundige.

De waarschuwing wordt vastgelegd, maar is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), hiertegen staat geen bezwaar of beroep open. De melder van het bijtincident wordt op de hoogte gebracht van de afhandeling.

Een tweede licht bijtincident door dezelfde hond binnen twee jaar wordt gekwalificeerd als een ernstig bijtincident, behoudens bijzondere omstandigheden.

5.2 Kortaanlijn- en/of muilkorfgebod

Na een ernstig bijtincident of een licht bijtincident door dezelfde hond binnen twee jaar, besluit de politie tot gevaarlijkverklaring van de hond en wordt een kortaanlijngebod van de hond en/of een muilkorfgebod van de hond aan de houder of eigenaar van de hond opgelegd. Het kortaanlijn- en muilkorfgebod zijn maatregelen die worden opgelegd op de grondslag van artikel 5.15 APV. In principe worden na een ernstig bijtincident beide maatregelen opgelegd, dus zowel een kortaanlijngebod als een muilkorfgebod. Er zijn echter situaties denkbaar waarin alleen een kortaanlijngebod voldoende is om herhaling van een bijtincident te voorkomen.

De houder of eigenaar van de hond ontvangt van de politie mondeling een voornemen tot gevaarlijkverklaring waarbij de aanleiding en de voorgenomen maatregelen worden meegedeeld. De houder of eigenaar van de hond krijgt mondeling gelegenheid om een zienswijze kenbaar te maken. De zienswijze wordt betrokken bij het uiteindelijke besluit tot gevaarlijkverklaring en het opleggen van een maatregel. Het besluit tot gevaarlijkverklaring en het opleggen van de maatregel wordt bekend gemaakt door toesturen of uitreiken van het besluit aan de houder of eigenaar. Vanaf dat moment moet de hond kort aangeliend zijn en/of een muilkorf dragen tijdens het uitlaten.

Een besluit tot gevaarlijkverklaring en het opleggen van een kortaanlijn- en/of muilkorfgebod is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en staat open voor bezwaar en beroep.

5.3 Kortaanlijn- en/of muilkorfgebod met preventieve last

Bij een ernstig bijtincident waarin nog niet eerder een kortaanlijn- en/of muilkorfgebod is opgelegd, en waarbij met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid te verwachten is dat de eigenaar/houder het kortaanlijn- en/of muilkorfgebod zal overtreden, kan het college een preventieve last opleggen tot het naleven van het gebod. Het doel daarvan is voorkomen dat de overtreding zich voor de eerste keer zal voordoen.

Het besluit tot gevaarlijkverklaring, het opleggen van een kortaanlijn- en/of muilkorfgebod en de last onder dwangsom of bestuursdwang zijn besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, die open staan voor bezwaar en beroep. Voorafgaand krijgt de eigenaar/houder de gelegenheid om een mondelinge zienswijze te geven.

Bij overtreding van een last onder dwangsom, verbeurt de eigenaar/houder een geldbedrag (de dwangsom) per overtreding. Bij overtreding van een last onder bestuursdwang, wordt bestuursdwang toegepast door de hond in beslag te nemen.

Na inbeslagname wordt de hond overgebracht naar een opslaghouder. Het college kan opdracht geven de hond te onderwerpen aan een gedragstest, uit te voeren door een gedragskundige. De uitkomst van de gedragstest wordt besproken met de houder of eigenaar van de hond. Afhankelijk van de resultaten van de gedragstest van de hond en de bespreking daarvan met de houder of eigenaar, volgt nadere besluitvorming. Bezien zal worden of, en onder welke voorwaarden de hond terug kan naar de houder of eigenaar, of de hond elders herplaatst kan worden of dat de hond op besluit van het Openbaar Ministerie geëuthanaseerd moet worden. De vervolgbesluiten zijn besluiten in de zin van de Awb, tegen deze besluiten staat bezwaar en beroep open.

5.4 Afstand van de hond

Als de eigenaar/houder (gevraagd of ongevraagd) vrijwillig afstand doet van de hond, kan de politie besluiten om een maatregel op te leggen aan de nieuwe eigenaar/houder van de hond.

6 Handhaving

Zodra de hond is aangemerkt als gevaarlijk en een kortaanlijn- en muilkorfgebod is opgelegd, wordt toezicht gehouden op naleving van het gebod. Bij overtreding van het gebod zijn de volgende situaties mogelijk:

1. Boete
2. Opleggen van last (LOD/LOB), als dit nog niet gedaan is.

3. Dwangsom invorderen of bestuursdwang toepassen (inbeslagname) als eerder een last (LOD/LOB) is opgelegd

6.1 Boete

Overtreding van het kortaanlijn- en muilkorfgebod wordt volgens het bepaalde in artikel 6.1 APV gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of met een geldboete van de tweede categorie. De strafbaarstelling op grond van de APV betekent dat zowel Buitengewoon Opsporingsambtenaren (Boa's) als politieambtenaren een boete mogen uitschrijven. De hoogte van de boete is vastgelegd in het feitenboekje van het Openbaar Ministerie. In 2019 bedraagt het boetebedrag € 240. Met het bestraffen met een boete of hechtenis wordt invulling gegeven aan het lik-op-stuk beleid en wordt de overtreder hiermee gestimuleerd om zich te houden aan de opgelegde maatregelen.

6.2 Opleggen van last

Daarnaast kan het college in die gevallen waarin (herhaaldelijk) een overtreding wordt geconstateerd een last onder dwangsom of bestuursdwang opleggen volgens de regels van de Algemene wet bestuursrecht, Afdeling 5.3.1.e.v. Ook kan het college een last onder dwangsom of bestuursdwang opleggen indien het kortaanlijn- en muilkorfgebod is overtreden en daardoor opnieuw een bijtincident heeft plaatsgevonden.

Het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang is gericht op herstel door het ongedaan maken, beëindigen en voorkomen van de overtreding. Bij het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang wordt de overtreder een termijn gegeven om aan de last te voldoen.

Indien niet aan de last onder dwangsom wordt voldaan, verbeurt de eigenaar/houder een geldbedrag (de dwangsom) per overtreding.

Indien niet aan de last onder bestuursdwang wordt voldaan, wordt bestuursdwang toegepast en zal de hond in beslag genomen worden, daarmee wordt de overtreding effectief beëindigd en wordt herhaling voorkomen.

6.3 Dwangsom invorderen of bestuursdwang toepassen (inbeslagname)

Als tegelijkertijd met de gevaarlijkverklaring en het opleggen van een kortaanlijn- en/of muilkorfgebod een last onder dwangsom is opgelegd, verbeurt de eigenaar/houder een geldbedrag ter hoogte van de dwangsom per overtreding.

Als tegelijkertijd met de gevaarlijkverklaring en het opleggen van een kortaanlijn- en/of muilkorfgebod een last onder bestuursdwang is opgelegd, wordt bestuursdwang toegepast en zal de hond in beslag genomen worden. De kosten die gepaard gaan met het toepassen van bestuursdwang zijn voor rekening van de eigenaar.

Na inbeslagname wordt de hond overgebracht naar een opslaghouder. Het college kan opdracht geven de hond te onderwerpen aan een gedragstest, uit te voeren door een gedragskundige. De uitkomst van de gedragstest wordt besproken met de houder of eigenaar van de hond. Afhankelijk van de resultaten van de gedragstest van de hond en de bespreking daarvan met de houder of eigenaar, volgt nadere besluitvorming. Bezien zal worden of, en onder welke voorwaarden de hond terug kan naar de houder of eigenaar, of de hond elders herplaatst kan worden of dat de hond op besluit van het Openbaar Ministerie geëuthanaseerd moet worden. De vervolgbesluiten zijn besluiten in de zin van de Awb, tegen deze besluiten staat bezwaar en beroep open.

6.4 Kostenverhaal

Bij het toepassen van bestuursdwang kunnen de kosten die daarmee gepaard gaan verhaald worden op de overtreder. Hierbij kan gedacht worden aan de kosten van transport, opslag, verzorging en het uitvoeren van de gedragstest.

Burgemeester en wethouders voornoemd,

*Femke Halsema,
burgemeester*

*Peter Teesink,
gemeentesecretaris*